

Rok akademicki 2019/2020

Ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych

Dział praktyk studenckich i karier

PAŃSTWOWEJ UCZELNI STANISŁAWA STASZICA W PILE
2019

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
ANALIZA DANYCH	5
Miejsce zamieszkania	5
Miejsce odbywania praktyki	5
Wybór miejsca odbywania praktyk	6
Ocena informacji dotyczących realizacji praktyk	7
Ocena poziomu zadowolenia z organizacji praktyk	8
Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia	9
Ocena oczekiwań względem organizacji praktyk	9
Ocena stosunku pracodawcy do studenta-praktykanta	9
Ponowny wybór miejsca odbywania praktyk	10
Uwagi studentów dotyczące organizacji praktyk zawodowych	10
Wnioski	12

Wprowadzenie

Praktyki studenckie są integralną częścią procesu dydaktycznego. W trakcie praktyk studenci uzupełniają i utrwalają wiedzę zdobytą w czasie studiów. Państwowa Uczelnia Stanisława Staszica w Pile posiada bogatą ofertę studenckich praktyk zawodowych. W tym zakresie współpracuje z wieloma przedsiębiorstwami i instytucjami z Pily, regionu i, w mniejszym wymiarze, z terenu całego kraju. Aktualnie PUSS w Pile posiada ponad 200 porozumień o realizację praktyk zawodowych z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami. Liczbę porozumień w podziale na kierunki zawiera poniższa tabela.

Lp.	kierunek studiów	liczba porozumień
1.	budownictwo	11
2.	ekonomia	31
3.	elektrotechnika	9
4.	filologia	17
5.	fizjoterapia	33
6.	kosmetologia	15
7.	kryminalistyka z kryminologią	5
8.	mechanika i budowa maszyn	11
9.	pielęgniarstwo	23 - studia licencjackie 23 - studia magisterskie
10.	praca socjalna	31 - studia stacjonarne 33 - studia magisterskie
11.	ratownictwo medyczne	9
12.	transport	16
RAZEM		267

Zgodnie z procedurą **Analiza i ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych w kraju i za granicą oraz aktualizowania i korygowania zapisów tych procedur** Dział Praktyk Studenckich i Karier przygotowuje raport pt. **Ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych**, realizowanych na terenie kraju, w ramach toku studiów.

Badanie skierowane zostało do studentów wszystkich kierunków, rodzajów (licencjackie, inżynierskie, magisterskie) i trybów studiów (stacjonarne, niestacjonarne) PUSS w Pile.

W niniejszym opracowaniu analizie poddano dane zebrane w roku akademickim 2018/2019.

W badaniach empirycznych zastosowano metodę sondażu ankietowego w oparciu o narzędzie badawcze, jakim jest arkusz ankiety (tradycyjny) oraz elektroniczny kwestionariusz ankiety. Badanie zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CAWI (*Computer Assisted Web Interviews*). To technika ilościowa, w której badania prowadzone są przez udostępnienie respondentom kwestionariusza internetowego. Ankiety mogą być adresowane do wybranych grup celowych, klientów sklepów internetowych, internautów odwiedzających portale tematyczne. Silną stroną tego typu rozwiązań jest niewątpliwie ograniczenie czasu i kosztów przygotowania badania, a także samej jego realizacji i przygotowania danych do analizy. Większe poczucie anonimowości uczestników sprawia z kolei, iż narzędzie to okazuje się niezwykle przydatne do poruszania kwestii

wrażliwych np. wysokości zarobków. Realizacja badania trwa krócej niż w przypadku badań tradycyjnych, brak jest kosztów prac terenowych, druku i wysyłki materiałów.

Studenci uzyskujący wpis do indeksu, potwierdzający zaliczenie obligatoryjnych praktyk zawodowych, poproszeni zostali o ocenienie organizacji praktyk ze strony Uczelni oraz pracodawców. W badaniu udział wzięło **79 osób**, w tym **56 kobiet** i **23 mężczyzn**.

93,67% ankietowanych to studenci studiów stacjonarnych, a 6,33% to studenci studiów niestacjonarnych. Liczbę uzyskanych odpowiedzi z podziałem na kierunki studiów prezentuje poniższa tabela.

Kierunek studiów	liczba	procent
budownictwo	3	3,80%
ekonomia	38	48,10%
elektrotechnika	0	0%
filologia	3	3,80%
fizjoterapia	8	10,13%
kosmetologia	0	0%
mechanika i budowa maszyn	8	10,13%
pielęgniarstwo - I stopnia	14	17,72%
pielęgniarstwo- II stopnia	0	0%
praca socjalna - I stopnia	1	1,27%
praca socjalna - II stopnia	0	0%
ratownictwo medyczne	0	0%
transport	4	5,06%

Ze względu na niską zwrotność ankiet w dalszej części raportu analizie poddano odpowiedzi respondentów w sposób zagregowany dla całej Uczelni, bez dokonywania analiz częściowych - kierunkowych.

ANALIZA DANYCH

Miejsce zamieszkania

Studenci uczestniczący w badaniu dotyczącym organizacji studenckich praktyk zawodowych w PUSS w Pile pochodzą głównie z województwa wielkopolskiego (84,81% ankietowanych). Wśród osób z województwa wielkopolskiego powiat pilski reprezentują 33 osoby, mieszkańcy innych powiatów województwa wielkopolskiego (łącznie 34 osoby): złotowskiego (18), czarnkowsko-trzcianeckiego (10), chodzieskiego (5). Najliczniej reprezentowanym województwem, oprócz Wielkopolski, jest województwo zachodniopomorskie. Miejsce zamieszkania respondentów prezentuje poniższa tabela:

Miejsce zamieszkania	liczba	procent
Piła	18	22,78%
powiat pilski	15	18,99%
inny powiat województwa wielkopolskiego	34	43,04%
inne województwo	12	15,19%

Inne województwa zamieszkuje: zachodniopomorskie (9 osób), pomorskie (2 osoby), kujawsko-pomorskie (1 osoba).

Miejsce odbywania praktyki

Z badań ankietowych wynika, iż studenci odbywali praktyki przeważnie w województwie wielkopolskim (90,19% odpowiedzi), czyli w miejscu zamieszkania. Miejsca odbywania praktyk prezentuje tabela:

Miejsce odbywania praktyki	liczba	procent
Piła	33	41,77%
powiat pilski	13	16,46%
inny powiat województwa wielkopolskiego	23	29,11%
inne województwo	10	12,66%

Reprezentacja innych powiatów województwa wielkopolskiego przedstawia się następująco: powiat złotowski (13), czarnkowsko-trzcianecki (6), chodzieski (3), poznański (1) - liczba odpowiedzi nie sumuje się ze względu na fakt, że studenci odbywają praktyki w więcej niż jednym miejscu. Natomiast reprezentacja innych województw w przypadku realizacji praktyk przedstawia się następująco: zachodniopomorskie (9).

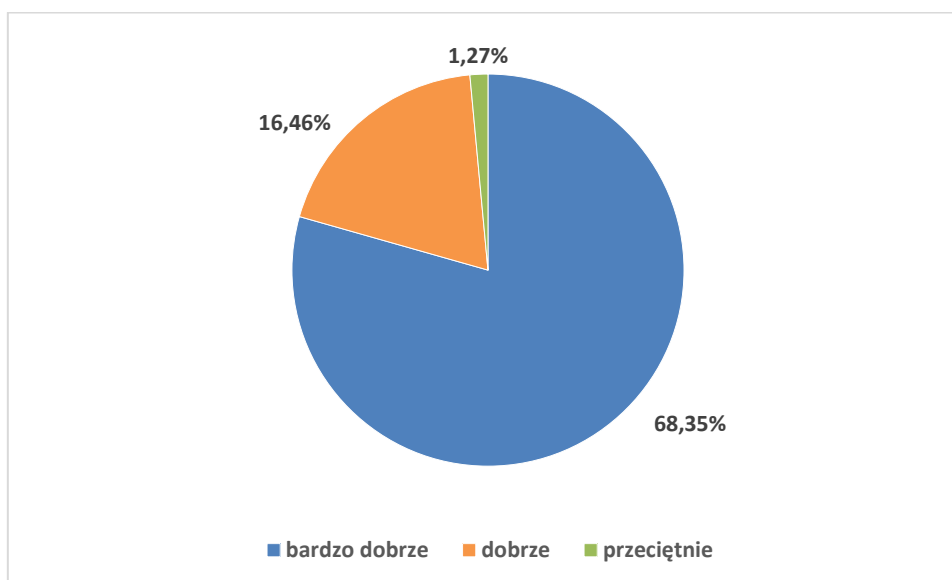
Wybór miejsca odbywania praktyk

Respondenci w zdecydowanej większości samodzielnie dokonywali wyboru miejsca odbywania praktyki (349 osób). Wśród osób, które preferowały miejsce odbywania praktyk jako wskazane przez pracownika Uczelni było zaledwie 18 studentów.

Miejsce odbywania praktyk zostało:	liczba	procent
wybrane samodzielnie przez studenta	68	86,08%
wskazane przez pracownika Uczelni (opiekuna praktyk, pracownika działu praktyk studenckich i karier)	11	13,92%

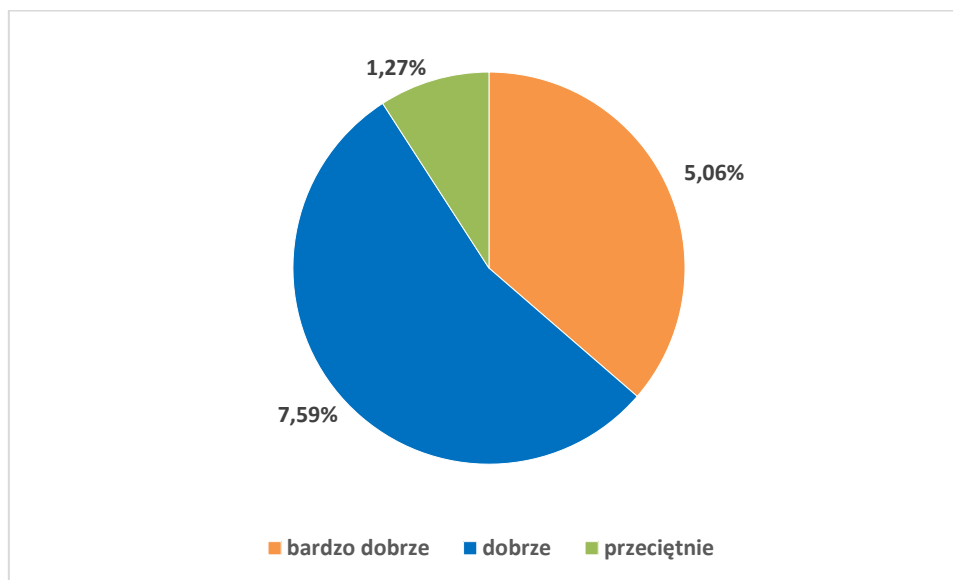
Biorąc pod uwagę liczbę osób, które wyboru miejsca praktyki dokonały samodzielnie: 54 osoby (68,35% odpowiedzi) oceniło tę możliwość jako bardzo dobrą, 13 osób (16,46% odpowiedzi) jako dobrą i 1 osoba (1,27% odpowiedzi) jako przeciętną.

Wykres 1. Ocena możliwości wskazania miejsca odbywania samodzielnie przez studenta

W przypadku osób, których miejsca odbywania praktyki zostały wskazane przez pracownika Uczelni: cztery osoby (5,06% odpowiedzi) oceniły tę możliwość jako bardzo dobrą, sześć osób (7,59% odpowiedzi) jako dobrą, jedna osoba (1,27% odpowiedzi) jako przeciętną.

Wykres 2. Ocena możliwości wskazania miejsca odbywania praktyk przez pracownika Uczelni

Ocena informacji dotyczących realizacji praktyk

91,14% respondentów twierdzi, że przed rozpoczęciem praktyki otrzymało wyczerpującą informację dot. ich organizacji. Zaledwie 7 osób odczuło brak pewnych informacji.

Czy przed realizacją praktyk studenckich otrzymał/a Pan/Pani wyczerpującą informację dotyczącą ich organizacji?	liczba	procent
tak	72	91,14%
nie	7	8,86%

Pracownicy Działu Praktyk Studenckich i Karier prowadzą fakultatywne grupowe spotkania ze studentami wszystkich kierunków i trybów studiów przed rozpoczęciem realizacji praktyk. Informują studentów o podstawach prawnych dotyczących organizacji praktyk, wzorach i obiegu dokumentów oraz schemacie ich uzupełniania i zaliczania praktyk. W spotkaniach tych aktywnie uczestniczą również kierunkowi opiekunowie praktyk (z ramienia Uczelni).

Ocena poziomu zadowolenia z organizacji praktyk

Większość ankietowanych jest bardzo zadowolonych (55,7%) lub zadowolonych (40,51%) z organizacji praktyk ze strony zakładu pracy. Jedna osoba była niezadowolona (2,53%).

W jakim stopniu jest Pan/Pani zadowolony/a z organizacji praktyki ze strony zakładu pracy?	liczba	procent
bardzo zadowolony/a	44	55,7%
zadowolony/a	32	40,51%
średnio zadowolony/a	2	2,53%
niezadowolony/a	1	1,27%
bardzo niezadowolony/a	0	0%

Podobnie oceniono organizację praktyk ze strony Uczelni. Blisko 88% odpowiedzi wykazało zadowolenie studentów (w stopniu wysokim lub bardzo wysokim). Dwie ankietowane osoby wyraziły niezadowolenie.

W jakim stopniu jest Pan/Pani zadowolony/a z obsługi administracyjnej w Uczelni dotyczącej organizacji praktyk studenckich?	liczba	procent
bardzo zadowolony/a	46	58,23%
zadowolony/a	27	34,18%
średnio zadowolony/a	4	5,06%
niezadowolony/a	2	2,53%
bardzo niezadowolony/a	0	0%

Znaczna część ankietowanych jest bardzo zadowolona (63,29%) lub zadowolona (24,05%) z relacji student - kierunkowy opiekun praktyki.

W jakim stopniu jest Pan/Pani zadowolony/a z relacji student-opiekun praktyki ze strony Uczelni?	liczba	procent
bardzo zadowolony/a	50	63,29%
zadowolony/a	19	24,05%
średnio zadowolony/a	7	8,86%
niezadowolony/a	3	3,8%
bardzo niezadowolony/a	0	0%

Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia

Większość ankietowanych uważa, że wiedza, kompetencje społeczne i umiejętności zdobyte w trakcie studiów pomogły w realizacji praktyk zawodowych (74,68% odpowiedzi). Nieco ponad 2% ankietowanych temu zaprzecza. Pozostałe osoby (18) nie potrafiły tego ocenić.

Czy uzyskana w trakcie studiów wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne były Panu/Pani przydatne podczas odbywania praktyk studenckich?	liczba	procent
tak	59	74,68%
nie	2	2,53%
trudno powiedzieć	18	22,78%

Ocena oczekiwań względem organizacji praktyk

Z badań przeprowadzonych wśród studentów PUSS wynika, iż blisko 86% ankietowanych jest zadowolonych z przebiegu praktyk, ponieważ spełniły one ich oczekiwania w bardzo dobrym (36,71%) i dobrym (49,37%) stopniu. Dziewięciu respondentów (11,39%) stwierdziło, iż ich oczekiwania zostały spełnione przeciętnie natomiast dwóch respondentów oceniło, że ich oczekiwania nie zostały spełnione.

W jaki stopniu spełniły się Pana/Pani oczekiwania odnośnie praktyk studenckich?	liczba	procent
bardzo dobrze	29	36,71%
dobrze	39	49,37%
przeciętnie	9	11,39%
słabo	2	2,53%
bardzo słabo	0	0%

Ocena stosunku pracodawcy do studenta-praktykanta

Stosunek pracodawców do studentów podczas trwania praktyki został oceniony wysoko. Swoje zadowolenie pod tym względem wyraziło aż 93,67% ankietowanych osób. 5 ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że stosunek pracodawców był przeciętny.

Jak ocenia Pan/Pani stosunek pracodawcy do Pana/Pani jako praktykanta?	liczba	procent
bardzo dobrze	51	64,56%
dobrze	23	29,11%
przeciętnie	5	6,33%
słabo	0	0%
bardzo słabo	0	0%

Ponowny wybór miejsca odbywania praktyk

Z odpowiedzi studentów wynika, że aż 86,08% z nich chciałoby odbyć praktykę ponownie w tym samym miejscu. Fakt ten oznacza, iż miejsce praktyki zostało ocenione pozytywnie. Studenci najczęściej wymieniali: miłą atmosferę w zakładzie pracy, możliwość wykorzystania wiedzy w praktyce i zdobycia doświadczenia zawodowego, możliwość odbycia praktyki w miejscu zamieszkania studenta, samodzielność wykonywanych zadań oraz wykwalifikowaną kadrę pracowników i opiekunów praktyk, którzy poświęcali dużo czasu swym praktykantom. Natomiast 13,92% respondentów wolałoby odbyć praktykę w innym miejscu: „Chciałbym zdobyć doświadczenie w innych firmach” (kierunek ekonomia, miejsce wybrane samodzielnie przez studenta); „Zakład jest ponad 30km od mojego domu. Wolę poszukać czegoś bliżej” (kierunek Mechanika i budowa maszyn, miejsce praktyk wskazane studentowi przez pracownika Biura praktyk studenckich).

Gdyby Pan mógł/Pani mogła wybrać/łaby wybrać to samo miejsce odbywania praktyk?	liczba	procent
tak	68	86,08%
nie	11	13,92%

Uwagi studentów dotyczące organizacji praktyk zawodowych

Pojawiła się jedna negatywna uwaga respondenta dotycząca organizacji studenckich praktyk zawodowych w ocenie **relacji student - pracodawca**: „Złe traktowanie praktykanta”.

Studenci pozytywnie oceniali organizację praktyk zawodowych uwzględniając specyfikę realizacji praktyk podczas pandemii (pisownia oryginalna):

- „Wszystko było realizowane bardzo szybko, bez żadnych problemów”.
- „Bardzo ciekawym doświadczeniem były symulacje biznesowe, perfekcyjnie przygotowane i przeprowadzone. Z chęcią jeszcze raz wzięłabym w nich udział. Profesor Stępień jest bardzo dobrym opiekunem, w razie problemów zawsze służy pomocą”.
- „Opiekuna praktyk z uczelni oceniam na 6, szybka sprawna pomoc i odpowiedzi na wszelkie pytania”.

Wielu studentów z różnych kierunków niezwykle pozytywnie oceniło organizację i przebieg praktyk (pisownia oryginalna):

- „Bardzo miła kadra, ciekawe przypadki medyczne, bardzo duża dawka wiedzy. Odpowiedzi na wszystkie pytania, duże pole do zastosowania wiedzy zdobytej na uczelni”.
- „Podobało mi się tam. Nie traktowali mnie jak gdybym nic nie wiedział. Dali mi pewną samodzielność w wykonywaniu zabiegów. Udzielali rad i wskazówek, niektóre wykraczały poza poziom podstawowy”.
- „W aktualnym semestrze znów mam możliwość odbywania praktyki w komfortowy sposób. Czuję się dobrze w wybranym przeze mnie zakładzie pracy. Uważam, że zlecane mi zadania są w odpowiednim stopniu związane z moim kierunkiem i specjalnością. Zakres

- wspomnianych obowiązków ma często charakter pomocniczy. Mogę działać samodzielnie i liczyć na pomoc w przypadku pytań. Wybrałbym to samo miejsce odbywania praktyki”.
- „Przyjazna atmosfera, interesujące zajęcia, ciągła opieka i wskazówki zakładowego opiekuna praktyk, praktyczna wiedza odnośnie zawodu księgowego”.
 - „Zdobywam doświadczenie, które pomoże mi w przyszłości w pracy”.
 - „Bardzo dobre podejście pracowników do praktykanta, dokładne tłumaczenie poleceń dotyczących wykonania powierzonych zadań, wdrożenie w system pracy jaki obowiązuje w US”.
 - „W miejscu odbywania praktyk nabyłam dużą wiedzę przydatną do przyszłej pracy w zawodzie, jestem tam również świetna atmosfera. Z wielką chęcią chodzę na praktyki”.
 - „Personel i opiekunowie praktyk byli bardzo pomocni i mili. Przekazywali nam dużą wiedzę medyczną”.
 - „W większości przypadków było profesjonalnie, można było wykorzystać wiedzę w praktyce”.
 - „W każdym miejscu nabyłam nowe umiejętności, poznałam innych ludzi i inne przypadki chorobowe”.
 - „Przyjazna atmosfera i odpowiedź na każde pytanie”.
 - „Praktyka na miejscu, nie muszę daleko dojeżdżać. Miła atmosfera”.
 - „Podczas pracy z uczniami towarzyszyła mi zawsze miła atmosfera. Gdy pojawiały się wątpliwości co do przebiegu zajęć, zawsze mogłam zgłosić się po pomoc do mojego opiekuna praktyk”.
 - „Przez czas odbywania praktyk nauczyłam się dużo nowych i przydatnych rzeczy, które będę mogła wykorzystać w zawodzie”.
 - „Firma, w której odbywam praktyki dba o moje poszerzenie wiedzy praktycznie pod każdym aspektem prowadzenia działalności. Jestem uwzględniana w wielu działaniach i zawsze liczą się z moim zdaniem”.
 - „Tak, wybrałabym to samo miejsce praktyk, ponieważ jest bardzo miła atmosfera, pracownicy są pomocni, bardzo dużo tłumaczą i mogę się od nich wiele nauczyć”.
 - „Wykonywane praktyczne prace pozwalają połączyć zdobytą wiedzę teoretyczną”.

Warto dodać, że studenci wielokrotnie wskazywali na miłą i pełną woli dzielenia się wiedzą atmosferę oraz bardzo dobrą organizację pracy.

Wnioski

Badania ankietowe dotyczące studenckich praktyk zawodowych w PUSŚ w Pile wykazały, że respondenci dobrze ocenili ich ogólną organizację. Tylko w pojedynczych przypadkach pojawiały się słabsze oceny poszczególnych kategorii pytań. Z przeprowadzonych badań wynika, iż studenci jako miejsce odbywania praktyki wybierali przede wszystkim instytucje położone w województwie wielkopolskim, co związane było z ich miejscem zamieszkania. Innym najliczniej wybieranym przez studentów województwem było pobliskie województwo zachodniopomorskie.

Uczestnicy badań częściej preferowali możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyk zawodowych, niż możliwość wskazania tego miejsca przez pracownika Uczelni. Zdecydowana większość respondentów chciałaby odbyć praktykę ponownie w tym samym miejscu. Oznacza to, iż studenci byli zadowoleni z wyboru instytucji przyjmującej, panującej tam atmosfery oraz z organizacyjnej strony praktyk. Wśród innych często wymiennych argumentów znalazły się również: możliwość wykorzystania wiedzy w praktyce i zdobycia doświadczenia zawodowego, możliwość odbycia praktyki w miejscu zamieszkania studenta, zapewnienie odpowiednich warunków pracy, samodzielność wykonywanych zadań oraz wykwalifikowana kadra pracowników i opiekunów praktyk, którzy poświęcali dużo czasu swym podopiecznym.

Istotny jest również fakt zadowolenia studentów z obsługi administracyjnej praktyk w PUSŚ w Pile. Respondenci, w większości przypadków, jeszcze przed odbyciem praktyk otrzymali wyczerpującą informację dotyczącą ich organizacji, a ich relacja z opiekunem praktyk była bardzo dobra. Wysoko ocenione zostało także kryterium dotyczące kwestii organizacyjnej ze strony zakładu pracy. Tylko w odosobnionych przypadkach studenci nie w pełni byli usatysfakcjonowani warunkami pracy bądź stosunkiem pracodawcy do praktykanta.

Studenci oceniali także pozytywnie organizację praktyk w czasie pandemii.

Należy podkreślić, iż zdecydowana większość respondentów była przygotowana pod względem merytorycznym do odbycia praktyki zawodowej. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w Uczelni pomogły studentom dobrze przygotować się i zrealizować praktyki.

Treść raportu pt. *Ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych* została udostępniona kierunkowym opiekunom praktyk oraz kierownikom katedr.